

SLOVENSKI NAROD.

Izhaaja vsak dan popoldne, izvenomadi nedelje in praznikov.
Inseratori: do 9 petti vrstá 1 D, od 20-15 petti vrstá 1 D 50 p, večji inserati
petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D;
poroke, zaročke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek poseben.
Vprašanjem gledi inserator naš se priloži znamka za odgovor.

Upravnidvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafleova
ulica št. 8, priljubljeno. — Telefon št. 304.

Brodalstvo "Slov. Naroda" Knafleova ulica št. 8, L. nadstropje
Telefon št. 34.

Bopisno izročanje je podpisano in zadostno izrekovan.

Rokopisno se ne vraca.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:

	D 90—	D 156—
celoletno naprej plačan	45—	78—
polletno		
8 mesečno	22.50	39—
3 mesečno		
7.50 1		13—

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po nakaznicu.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo izratiti.

Vsem naprednim županom, podžupanom, odbornikom in občinskim tajnikom!

Dobra občinska uprava je predpogoje dobre in močne države.

Prav posebno velja to za našo državo, v kateri pomeni občina temelj vse državne zgradbe, in v kateri ima mnogo večji pomen, večje pravice in večje naloge, kakor jih je imela prej. Ta položaj treba samo izkoristiti. Ni nalog občine samo izvrševanje ukazov, marveč glavno je delo v lastnem delokrogu, smotreno delovanje za gospodarsko povzročilo naroda, pospeševanje vseh panog gospodarstva, zlasti kmetijske proizvodnje, obrti, industrije, reševanje velikih nalog, ki čakajo občine na socialnem in kulturnem polju.

Dobra in poštena uprava mora ustvariti takoj in silno narod, mora ustvariti tako in silno državo.

Dolžnost je vseh tistih, ki sodelujejo pri občinski upravi, da delujejo v teji smeri. Da pa pojedemo po isti poti in olajšamo naloge, ki nas čakajo, osnovali smo društvo »Samouprave«, ki naj združi v sebi vse one, ki hočejo boditi s svetom, boditi z delanjem sodelovati v občinskih uravnavah. »Samouprava« bo organizacija, v kateri se bomo medsebojno ponavljali in krenili, pri kateri bomo iskali nasvet, katera bo zastopala v sčasnih potrebe celokupne naše interese.

Prof. dr. Milan Vidmar:

Elektrotehnični inštitut naše univerze.

Prepričan sem, da bom slišal velikokrat očitke in opomine, da ni pravilno iti z zadevami našega kulturnega središča v javnost. Kljub temu čutim kot šef bodočega elektrotehničnega instituta našo tehnične fakultete dolžnost v tako kritičnem slučaju, kakor je ravno danes slučaj poverjenega mi instituta, razpravljanju pred javnostjo problem, ki ni samo kulturnega, ampak tudi narodno-gospodarsk, in ne nazadnje socijalnega pomena.

Z ustanovitvijo univerze v Ljubljani smo dobili po dolgih letih upanja in hrepnenja to, kar rabi vsak narod in vsak del naroda, svoj znanstveni inštitut, zavetisce kulture in jamstvo za dobro vzgojitev prihodnjih generacij našega naroda. Seveda da z ustanovitvijo univerze njeni deli še niso bili tudi takoj dogovorjeni. Vsaka visoka šola rabi dolgo, predno pride do notranje ureditev in še dalje, da pride do tradicije. Nemogoče je dobiti takoj potrebnih učnih moči, nemogoče je tudi od vsega početka postaviti potrebljene inštitute in s tem zagotoviti slušateljem v vsakem oziru popolno izobrazbo.

Marcel Prévost:

Poset na pokopališču.

(Iz francoščine)

(Konec.)

Marija si je obrisala oči ter isto tako z občudovanjem ogledovala venci.

Mlademu možu je šinila hipno misel: »Ali mi dovolite, gozdodlčna — ta veneč — postal je zmelen — posvetiti spominu — skratka, da nosim jaz stroške?«

Marija je nekoliko pomislila in odgovorila: »Ne, vedit, jaz bi tudi radi prispevala — pa tako hočete, deliva si stroške!«

S tem sta bila obadvaj zadovoljna. Razpravila ju je zblížala in začela sta zaupno kramljati. Marija mu je priporovedovala o dogodkih zadnjih dni: kako je prišel na pristavo sel z brajovko, s katero so bili obveščeni o bolezni Marte; prosila jih je, naj takoj pridejo; potem o nočni vrožji s starejšo sestro in kako sta našli pri dohodu Marte že mrtvo ter pri nji nazvočega duhovna in vratarico, ki sta tvorila mrtvačko stražo.

In potem pogreb in vse skrbje je dosegla deklica s pomembivim izrazom, ki se je prilegal njenim trmočno oblikovanim ustnicam tako komično. »Moja starejša sestra ni mogla ostati dalje in moram sedaj jas razpravljati

Namen »Samouprave v smislu pravil« je:

1. da poučuje člane o zakonih in predpisih glede samoupravnih teles sploh, zlasti pa glede občinske uprave in o poslovnih potrebah občin in o pospeševanju kulturnih v gospodarskih koristi občinov; 2. da čuja samoupravo občin in drugih samoupravnih teles in okvirja vseh zakonov in zasigira pravilno izvrševanje vseh samoupravnih pravic. Društvo prireja redne in izredne društvene shode, strokovna predavanja o samoupravi, sklepa in odpisilje prošnje, spomenice in resolucije oblastem in zakonodajnemu odboru.

Vabimo Vas, da pristope!

Javite svoj pristop na naslov:

»Samouprave, Ljubljana, tajništvo

JDS, Narodni dom.

Dr. Juro Hrašovec,
župan v Celju.

Dr. Rikard Karba,
župan v Kamniku.

Ciril Pirc,
župan v Kranju.

Karel Rozman,
župan v Novem mestu.

To dejstvo se zrcali v velikem številu slušateljev, ki obiskujejo predavanja teoretične elektrotehnike. Letošnje šolsko leto nam jih je prisnelo čez 80. Po večini so seveda ti slušatelji odločeni študirati strojno tehniko ali pa špecialno elektrotehnično strojstvo. Jako veliko pa je med njimi bodočih rudarskih inženjerjev.

Z veliko skrbjo predavam teoretično elektrotehniko temu velikemu številu narašča, ker ne vidim sigurnosti, da bi mu v prihodnjem šolskem letu mogel podati tudi potrebno praktično izobrazbo. Elektrotehnika je tako težka veda, in sicer težka predvsem zaradi tega, ker njeni polovi niso dostopni ne očesu, ne drugim čutilom. Težko je abstraktnim pojmom podati real. obliko. V ta namen je neobhodno potrebitno poslati vsakega slušatelja za par semestrov v laboratorij, kjer lahko z instrumenti opazuje električne toke, meri, jih takoreč indirektno vidi in kjer lahko sam manipulira z električnimi stroji, kakrsne bo pozneje nesel v praksi.

Vsega tega danes elektrotehnična stolica nima in ga do države ne bo dobila. Ravnotežje državnega proračuna je očvidno važnejše, kakor ta za državo malenkostna svota, s katero bi bilo mogoče rešiti 80 slušateljev največje nevarnosti. Ogromne svote, katere počasno strankarski hoti, so očvidno važnejše, kakor potreba na podpora za inštitut. Ogromne svote izginjo v času brezvestnih kupovalcev državnih potrebitčin, svote, iz katerih bi se dala postaviti cela nova univeza.

Za vse to nimam razumevanja, čeprav sem z dušo in telesom državljan naše narodne države. Čeprav vsem, da visoke šole tudi v Avstriji bolehalo in umirajo.

Vem, da bodo prišli tudi drugi ugovori. Rekle se mi bo, da ne kaže zakopati veliko milijonov v inštitut, ki leži blizu meje. Rekle se mi bo, da je bolje ustanoviti eno dobro tehnično fakulteto v državi, kakor tri manj dobre. Prav zaradi teh pomislov, moram povedati svoje stališče že v naprej, že zaradi tega, ker moram kot strokovnjak omeniti brez primevere važnejše pomislike, na katero očividno nikdo ne misli.

Brez vsakega dvoma se koncentriра naša industrija, ki se dobro razvija, v zapadnem delu naše države. Industrija ne more slediti ne strateškim, ne političnim pomislim. Industrija se vraste tam v tla, kjer ima predpogoje za življenje. Kdo misli, da je industrija objekt, katerega se more prenašati iz enega kraja v drugega, se silno moti. Vsako industrijsko podjetje je nekaj živega, kar raste, potrebuje hrane, proizvaja plodove, kar je odvisno od cele svoje okolice. Industrija, ki nima okoli sebe razumevanja z svoje težnje v širokih plasti naroda, sploh ne more živeti. Industrija se bori s takimi težavami, da jih sama nikdar ne more premagati, če je ne podpira cel narod, celo zemlja, na kateri stoji.

Celokupna industrija ima poleg svojega telesa, svojih naprav, strojev in delavcev tudi svojo dušo. Brez plodonosnih idej, brez znanstvenega

ne bila zadostovala. Stroji so sedaj na potu. Postaviti jih je treba, izvršiti je treba draga inštalacija, opremiti jih je treba s potrebnimi aparatimi in inštrumenti, nabaviti je vrhova tege cel laboratorij za meritve, kupiti pohištvo in biblioteko. Po najskromnejšem računu je potreba danes, ko se je vse podražilo, najmanj K 2.000.000.—

Tega denaria elektrotehnična stolica nima in ga do države ne bo dobila. Ravnotežje državnega proračuna je očvidno važnejše, kakor ta za državo malenkostna svota, s katero bi bilo mogoče rešiti 80 slušateljev največje nevarnosti. Ogromne svote, katere počasno strankarski hoti, so očvidno važnejše, kakor potreba na podpora za inštitut. Ogromne svote izginjo v času brezvestnih kupovalcev državnih potrebitčin, svote, iz katerih bi se dala postaviti cela nova univeza.

Za vse to nimam razumevanja, čeprav sem z dušo in telesom državljan naše narodne države. Čeprav vsem, da visoke šole tudi v Avstriji bolehalo in umirajo.

Vem, da bodo prišli tudi drugi ugovori. Rekle se mi bo, da ne kaže zakopati veliko milijonov v inštitut, ki leži blizu meje. Rekle se mi bo, da je bolje ustanoviti eno dobro tehnično fakulteto v državi, kakor tri manj dobre. Prav zaradi teh pomislov, moram povedati svoje stališče že v naprej, že zaradi tega, ker moram kot strokovnjak omeniti brez primevere važnejše pomislike, na katero očividno nikdo ne misli.

Brez vsakega dvoma se koncentriira naša industrija, ki se dobro razvija, v zapadnem delu naše države. Industrija ne more slediti ne strateškim, ne političnim pomislim. Industrija se vraste tam v tla, kjer ima predpogoje za življenje. Kdo misli, da je industrija objekt, katerega se more prenašati iz enega kraja v drugega, se silno moti. Vsako industrijsko podjetje je nekaj živega, kar raste, potrebuje hrane, proizvaja plodove, kar je odvisno od cele svoje okolice. Industrija, ki nima okoli sebe razumevanja z svoje težnje v širokih plasti naroda, sploh ne more živeti. Industrija se bori s takimi težavami, da jih sama nikdar ne more premagati, če je ne podpira cel narod, celo zemlja, na kateri stoji.

Celokupna industrija ima poleg svojega telesa, svojih naprav, strojev in delavcev tudi svojo dušo. Brez plodonosnih idej, brez znanstvenega

raziskovanja problemov je industrija mrtva. Nemšča je v preteklem stoletju neverjetno hitro dosegla vodilno mesto med industrijskimi državami, ker je izdatno posadila v srednjoindustrijo teh visoke šole. Nemogoče je ločiti krajevno industrijo od tehnične visoke šole. Nemogoče je pretrgati potrebitne trajne stike med industrijskimi obratovljišči in znanstveniki tehnične visoke šole. Opasno je vzgojevati naraščaj, inženjerje izven ozemlja, na katerem živi industrija. Velikanska je razlikah ali vodi v tovarni delavcev inženjerjev, ki je zrastel med delavsko usavo ali pa inženjer, ki ne pozna duše pripravljenih slojev. Kdo ne vidi, da mora biti med delavcem in inženjerjem veliko ožstik, kakor samo uradni ne pozna težav, s katerimi se industrijski voditelji srečajo.

Jaz mislim, da je naša tehnična visoka šola v prvi vrsti poklicana, da s pravilno vzgojo bodočih inženjerjev izloči iz dušo industrijskih krogov oni strašni materializem, ki sedaj v povojnem času obvladuje cel svet. Lahkomiselnob si bilo zaupati mlade glave tuju in na si bo že takoj sorodnemu, ki bo iz teh glav nasredil, kar bo on hotel. Pozabiti ne smemo, da bo šele prihod generala inženjerjev pravzaprav za nasionalizirala našo industrijo.

Danes pa vsa naša industrijska podjetja navezana na inozemske inženjerje. Naši rudniki, naši železničarji, naše tovarne težko fakajo do mačih moči, inženjerjev, katerim ne bo vedno gledalo iz oči sovraštvo do države, ki ne bodo pri vsaki priliku zasmehovali slabosti mlade industrije, ki bodo zares s srcem vti delu in s srcem pri podjetju.

V veliki zadregi in v brezupni situaciji poverjenega mi elektrotehničnega inštituta sem se obrnil na našo direktno zainteresirano industrijo. Ona ima pravzaprav ne samo interes, ampak tudi dolžnost, da kakor hitro mogoče zagurja možnost ne motenega pouka naši tehnični fakulteti. Naša industrija bi moral hitro postaviti z elektrotehničnim inštitutom naše univerza prvi definitivni temelj naše tehnične fakultete.

Bojim se, da naša industrija ne bo takoj v polni meri uvideła, da lahko napravi nepravilivo napravo, napako, če se ne prime tu stavlenega, pravzaprav menljivog delavnega deharnega vprašanja takoj. Znano mi je, da so se celo znani narodniki postavili pri tej akciji elektrotehnične stolice naša neverjetno menljivo stališče. Bog zna kako morejo priti do čudnih nazorov. Naše javno življenje je ja-

z notarjem radi zapuščina. Tudi se ne vemo, kaj napravimo s trgovino. Voditeljica bi jo prevzela, ponuja premalo zanje. Imam pa večje, da bi se je sama ponujela. Znam dobra življenja, saj sem vodila pri sestrah šivalni oddelki in menda bi se kmalu privadila opremljati tudi klobuke. Bojim se le, ostati sama v Parizu.

Dautricourt je poslušal in zdele se mu je kratkočasna v mikavna. Ko je govorila o zapuščini, se je spomnil svojega denaria, ki ga je dajal Marti in ki ga je velino nosila v hranilnik. Sedaj pride ta denar v prid temu šivalnemu, pogumnemu, mlademu doktorstu, in to ga je veselilo.

Premišljal je, kako bi popravil po svojih stvarach, nočnih srajcach, britvah svoji podobi. Zdelo se mu je paš nekaj nedostojno, te zaupnosti razprav

to malenkostno in velikokrat zmaga pri nas svetovno naziranje, ki je posenjeno v ozki prostor med Karavanke in Jadransko morje.

Ako bi imel kakega dobrega prisjetnika, ki bi hotel javnosti povedati, da je dobil vpogled v možnost, da si vstvari veliko večji in veliko udobnejši delokrog, kakor mi ga nalaže dolžnost, bi mogoče ugovori potišniti. Danes svet težko veruje v idealizem. Bojim se, da bo veliko, veliko

interesentov pozabilo, da je moja narodna dolžnost, postaviti elektrotehnični inštitut, zvezan z velikimi materialnimi žrtvami. Ne glede na to, ali bom našel v industriji odmev, katerega bi moral najti, grem svojo težko pot naprej. Kdor me hoče prisiliti k temu, da vržem orodje iz rok in počakam, da našemu narodu napočijo boljši časi, nai vzame to na sebo, jaz mu bom odkrito hvalezen.

Pismo iz Prage.

V Pragi, 21. jan. 1922

zato je treba, da računamo za bodoče še s samostojnim in neodvisnim klubom slovaških »ldovcev«.

Kar se tiče Nemcov, se izvrše v drugem tednu meseca februarja izpremembu v deželnem upravnem odboru za Češko, s katerimi prideva v odbor dva Nemca. Tudi v moravskem deželnem upravnem odboru bo izpremembu. Nemški naprednjak Jeřinek ostane v njem, na novo vstopi jeden nemški soc. demokrat. Zagovavlja se tudi, da se pred predsedovanim odhodom poravnava češko in nemško gledališko vprašanje v smislu kompromisa.

Oglede zunanjosti politike prevladoče prepričanje, da bo Avstrija ratificirala lanjsko pogodbo, ako jo sprejme Poljska; tu pa nimamo skrbi, da bi je varšavska zbornica ne odobrila. Ako bi jo Poljaki tudi odklonili, bi to nas ne vznemirilo. Kajti pri nas ni volje, da bi si kupovali njihovo naklonjenost z odstopom Javošine. V tem oziru se Čehi upravo, Slovaki pa še bolj. Ponekod je napravilo slab utis, da se je Poincaré vneto tukel za nedotakljivost poljskih moj, naše države v svoji izjavi napram Lloydovi Georgeju pa niti omenil ni. Dodatno je bilo to sicer retuširano, ali tis je ostal prejšnji. Sicer pa naše razmerje do Francije ni odvisno od začasnega šefa vlade. Konstitutativni treba tudi, da narašča med namen spoznanja, da moramo priti do nekakega razmerja, pred vsem gospodarskega, z Rusijo in to z ozirom na nevarnost konkurence s strani Nemčije, Anglije ter tudi Francije in Italije.

Mir ne vlada v notranji pa tudi ne v zunanjosti politiki, ali tudi ni nikakoga vznemirjenja. — J. K. S.

V poslednjem času so se Širloveci, da pride po končanem zasedanju poslanske zbornice do izprememb v kabinetu, da se nameči bokratični ostanki v njem izmenjajo z 4 člani »petke«. Iz ministrstva je imel izstopiti dr. Beneš kot predsednik (obdržal bi zunanjji resort), minister Černy (notr. min.), minister Avg Novak (finance) in dr. Mičura. Na njihova mesta so imeli priti Švehla, dr. Rašin, Stibrny in Bechyne. Sedaj pa se je sklenilo, da ostane kabinet neizpremenjen in ako odpotuje predsednik Masaryk koncem februarja v Pariz ali London, ga bo spremljal dr. Beneš.

V drugem tednu prihodnjega meseca po končanem zasedanju se-nata se prično poskusi za razrešitev nekaterih sporov z opozicionalnimi strankami (Slovaki in Nemci). Kar se tiče Slovakov, je dobro došlo ozdravljene ministra Šramka, kateremu se poverjuje naloga, da pride z njimi v stik in jih pregovori, da se vrnejo v vladno koalicijo. Povrnitev v skupni ljudski klub je nemogoča,

Proti samostojnosti reške države.

Standard Oil Company, znana ameriška petrolejska družba, se je vrnila do vlade na Reki, da bi dobita za dobo 25 let v najem primeren prostor za svoja skladišča, ki imajo služiti transitu njenih produktov v Jugoslavijo in na Balkan. Družba si hoče urediti na Reki razne naprave za vrednost 20 milijonov lit in izkratiti v reškem pristanišču svojega blaga do 70.000 ton na leto. Obvezala se je tudi, da bo pospeševala proces z zaledjem ter pri svojih delih temena v poštvene domače reške moći. Reška vlada je vlogo ameriške družbe proučila in jo na to sprejela.

Vsakdo bi misil, da je storila vse prav in v redu ter da se reška vlada zaveda svoje dolžnosti: delovati za bodočnost Reke. Ali reški aneksionisti so se oglastili, da je reška vlada napravila velik pogrešek in pokazala očitno sovražnost proti Italiji! Glasilo aneksionistov »Vedette d'Italia« piše: avtonomaška vlada ne zaupa italijanski vladi in Italijanska vlada se ne more zanesi na avtonomaško vlado, ker ve, da

njen načelnik in večina njenih članov so prežeti protitalijanskega duha. Po mnenju »Vedette« bi reška vlada ne bila smela skleniti nikake pogodbe z ameriško družbo brez odobrenja s strani italijanske vlade. Ker si ni poiskala tega odobrenja, izjava ništ, da je koncesija neizvedljiva.

»La Voce del Popolo« polemtira z »Vedette«, katere ime (Vedette = straža) izpreminja ironično v »Vedette = maščevalko in brani opravičeno reško vlado, da bo vendar smela v svojem delokrogu postopati samostojno, ne da bi morala poprišiti k italijanski vladi v vsaki stvari po nasvet, kaj naj storiti. Italijanska vlada naj bo zadovoljena, da se obrne veliko ameriško podjetje na Reki in hoče dati novega živiljnega reškemu pristanišču, ne pa da se na italijanski vladni strani samostojno gospodarsko sklepanje smatra za sovražnost, naperjeno proti Italiji. List »La Voce del Popolo« zahteva pojasnila od Italijanske vlade, ali res tako sodi, kakor navaja »Vedette«. Takega uradnega pojasnila so-

les proti Champs Elysees. Srečaval je mnogo žensk: dame, katerim so sledili njihovi vozovi, delavke, služkinje in take, ki so ponujale svojo ljubezen.

Neka misel ga je zasledovalo — misel, kateri se imajo zahvaliti mnoga ljubezenska razmerja dolgotrajni obstanek.

»Sem pač prestari, da bi začel novo razmerje.«

Vselej pa je odgovorilo nekaj v najskrivnejšem kotiku njegovega srca: »Pa nikakor ne. — Zakaj pa ne sestro, aka živi v Parizu? Saj ne izgleda kakor svetinja.«

Postal je jasno, da bi najrajši vsakega mimopriščela okloplatal, a je stopil v kavarino ter brah časopisa, prebriral vse od prve strani do zadnjih, kakor bi se imel naučiti naloge, dokler ni prišel čas, iti k sestanku pri Notre Dame de Loretta.

Marija je bila tako točna. Ura je bila ravno sedem, ko je prišla; pa je takoj že dvajset minut. Nasmejala sta se in se veselila soperstva umiljenja. Došla sta do restavracije v ulici Maubeuge — je tam to več?

Napravila je zopet ludomušen, pošiljajuči obrazek.

»Naj bo, saj sem popolnoma sama. Ne morem si misliti nič prijetnejšega. Kje pa hočeta večerjati? V vadi restavraciji v ulici Maubeuge — je tam to več?«

»Poznate li ta lokal?«

O da, poznam ga prav dobro. Bila sem z Marto vedno tamkaj, kadar sem došla v Pariz.«

»Dobro, torej velja. In kdaj?«

»Ob sedmih se snideva poleg omni-kufke postaje pri Notre-Dame.«

Sistemata sta si roke. Dautricourt

je gledal sta, da ima tugevanje dovolj, nista govorila nič več o Marti. Marija je pripovedovala o svoji mladosti, o pristavki, samostanu in živalnim oddelek.

Bila je živahna in dovitipa. Go-spodje pri sosednih mizah so ju opazovali, s krasnimi, komplimenti, zarečeli, tudi svetniku vzbudilo hrepenenje, da bi jo znova objel in tolazil s nečim besedami. Prišedši do ograje pokopališča se je Marija zopet zavedela. »Jaz vas sedaj zapustim, je dejala; »ti moram k notarju in vi imate gotovo tudi svoje opravilo.«

Dautricourt ni imel nobenega opravka. V resnici ga je pa utrudila nenesvadna napetost živec današnjega futra in odgovoril je počasi: »Da, moram iti v ministrstvo.«

Ko mu je nato pogledala v oči, mu je bilo žal, jo zapustiti in poleklasta se ga je želja, da jo vidi zopet.

Tedaj je vprašal: »Ali bi bila tako ljubomiriva in bi noči z menoj večerjala?«

Napravila je zopet ludomušen, pošiljajuči obrazek.

»Naj bo, saj sem popolnoma sama. Ne morem si misliti nič prijetnejšega. Kje pa hočeta večerjati? V vadi restavraciji v ulici Maubeuge — je tam to več?«

»Poznate li ta lokal?«

Oda, poznam ga prav dobro. Bila sem z Marto vedno tamkaj, kadar sem došla v Pariz.«

»Dobro, torej velja. In kdaj?«

Ob sedmih se snideva poleg omni-kufke postaje pri Notre-Dame.«

Sistemata sta si roke. Dautricourt je gledal sta, da je njen črna polota oddaljevale v žarkih bližnjecih solnce. Na vogalu ceste je izginila. Odpravil se je tudi na pot; šel je naravnega delavnika, zamej. Amfiteat.

Načelnička je bila tako točna. Ura je bila ravno sedem, ko je prišla; pa je takoj že dvajset minut. Nasmejala sta se in se veselila soperstva umiljenja. Došla sta do restavracije v ulici Maubeuge — je tam to več?

Marija je bila tako točna. Ura je bila ravno sedem, ko je prišla; pa je takoj že dvajset minut. Nasmejala sta se in se veselila soperstva umiljenja. Došla sta do restavracije v ulici Maubeuge — je tam to več?

Napravila je zopet ludomušen, pošiljajuči obrazek.

»Naj bo, saj sem popolnoma sama. Ne morem si misliti nič prijetnejšega. Kje pa hočeta večerjati? V vadi restavraciji v ulici Maubeuge — je tam to več?«

Sistemata sta si roke. Dautricourt

je povedala »Vedette«, ki ima ozke zvezze z italijanskimi vladnimi krogom. Na Reki hoče gospodovati Italija in »neodvisna reška država« mora biti v vsom odvisna od njene vojske. Morda je tudi ni všeč, da se ona ameriška družba nastani na Reki, morda bi hoteli Italijanska vlada, da pride s svojim prometom v Trst ali kdo ve v katero italijansko pristanišče. Italija nadaljuje svoje postopanje, ki meri na to, da se zgodi na Reki in njenem pristanišču samo to, kar ona odobri. Italija ima še veliko moč na Reki in »neodvisna vladna« se težko boriti s to italijansko močjo.

Te razmere pa morejo Reki in njen bodočnosti le neizmerno skodovati. Kdo pa se bo pogajal z reško vlado in kdo želi na kaj sklene, ali bo tišala povsodi Italija vnos ter mešala in prikrovjevala gospodarski položaj na Reki po svoji volji! Gospodarski razmah je baš v sedanjem času silen in si krči pot po

pristaniščih in po notranjih deželanih.

Kjer bo zadel na težkoče take vrste, kakor so sedaj na Reki po krijeviti Italijanske vlade, se jih izogne in kreže drugam; potem pa se ne vrne več.

Italija odganja od Reke boljše čase, kakorških bi bila prav lahko deležna, ako bi vladala nad njo neodvisnost. Reka se krepko boriti za svojo neodvisnost, katero je Italija duši. Italija od svojega početja ne bo odnehalo. Ako hoče biti Reka neodvisna in akot hoče res živeti, potem mora napeti vse svoje moči, da se čimprej odreže jarmo nad seboj, ki jo vleče sem in tia in jo hoče spraviti ob slednjo življensko možnost.

In ali je Reka res povsem navezana samo na Italijo? Ali mislijo na Reki, da res ni nikjer okoli nje ljudi, ki ježo želo gospodarski, vstavljeni v pomorskega procvita? Prav spoznanje naj pride o pravem času, sicer mora Reka zapasti poginu. Naglašamo: po krivdi Italije!

Ivan Rovnac:

Naša pot k morju.

Dandanes se velik del našega izvoza osredotočen v luki Bakar.

Luka Bakar.

V sedanji izgradbi se more — glasom naveodb Pomorske oblasti v Bakru izkravati v bakarski luki Istočna, od peta do večjih parnikov v dolžini 100 do 110 m, ki tonejo do 22 tone (čete) in sicer eden ob obali tvornice cementa, eden ob obali tvornice L. N. Antica, a ostali pri rtu Skalji do pristanišča Žolske ladje »Vila Velebita«. Ti parnobi bo moral biti oddaljeni od obale 4 do 5 metrov, ker ob obali je voda prelivna, dočim morejo brodovi pri tvornici cementa pristati tudi tik ob obali. Treba bi bilo tedaj zgrajiti pomole, predvsem pa prirediti obalo za velike parnike, ker je sedanja obala bakarske luke uporabna samo za manjše brode. Po današnjih cenah bi bilo 350 m dolge obale od 20 do 25 milijonov krom. Za izkravjanje podolgovatih brodov bi trebalo 16 do 20 km dolgov gred, po 10 m dolžine.

Ako bi bilo vse to urejeno, bi bilo mogoče parobrod 5000 ton raztovoriti v roku 8 dni, ako bi se blago zložilo v skladišču blizu obale.

V tvornici cementa so štiri velika skladišča za 20.000 ton prostornine. Istodobno bi se moglo v tej tvornici urediti stanovanje za 200 delavcev, eno garažo za 10 tovornih in 5 osobnih avtomobilov. Razen tega je na obali »Podboka« tvornici L. A. Antica in dr. skladišča za 300 ton tovornih v selu skladišča Žolske ladje pa za 8 vagonov. v skladišču Žolske ladje pa za 20 vagonov. v skladišču Bakar so v priljubo dobrin.

Razdalja mesta Bakar od oziroma do železniških kolodvorov v okolici: Cesta Bakar-kolodvor Bakar 5,8 km;

»Meja« (kolodvor) 7 km;

»Sv. Kuzam 3 km;

»Sv. Kuzam - kolodvor« Bakar 2,8 km;

Bakar-Krasica 7,7 km;

»Meja-kolodvor« Bakar 6 km;

»Meja-Praputnik 3,2 km;

Praputnik-Krasica 1,5 km;

Bakar-Plase 11,8 km.

Višinska lega kolodvora Bakar Iznaša 194 m, kolodvora Meja 444 m in kolodvora Plase 609 m.

Obsežnost zaliva dopušča, da se more v njem usidri krog 50 večjih in manjših ladji.

Vhod v luku je markiran s krajškim svetilnikom »Ostro«.

Bakarska luka sama še ni dovršena, ima samo 2 pristanišča in sicer eno od 50 m dolžine za lokalne brodove do 4,5 m gazi (širine), druga od 80 m dolžine pred cementno tvornico za velike brodove do 7 m gazi. Skoro celo luka je obdana z sidano obalo in morejo

odautricourt, ki je to zapazil, ni bil vnesen v zvezki.

Govorila sta o prihodnosti, o tem, ali bi naj ostala v Parizu, ali oddale trgovino.

Dautricourt je bil za to, da ostane. Govorjala je, da ostane v Parizu, ali v Lille.

»Pa vsej sem vam vendar vedno na razdalji, da je zvezka z železniško loko.

Obsežnost zaliva dopušča, da se more v njem usidri krog 50 večjih in manjših ladji.

Obzira, da je vsej v zvezki z železniško loko.

Obzira, da je vsej v zvezki z železniško loko.

Obzira, da je vsej v zvezki z železniško loko.

jetja premestijo na Sušak. Ako bomo pa čakali na definitivno rešitev velikih državno-teritorialnih vprašanj, zamenimo vključ gospodarskim nujnostim vse prilike, ki se nam sedaj nudijo. Da se razbremeni bakarska postaja, se je uže ustavnov konzorcij, česar naloge je, zgraditi žično železnico med postajo in luko Bakar. Kapital je domač.

Narodna skupščina.

Pašč o zunanjosti politiki. — Vprašanje naših mej. — Albansko vprašanje. — Razmerje do Italije. — Odnosajti do Bolgarske in Rusije. — Pogoji dobrih zunanjosti politiki notranja konsolidacija.

— Beograd, 26. januarja (Izv.). Ministrski predsednik g. Nikola Pašč je na včerajšnji plenarni seji narodne skupščine podal v parlamentarnih krogih že pred dnevi prizakovani ekspose o naši zunanjosti politiki. Paščev ekspose je bil zelo obširen, jasen in izporen v vsej sedaj aktualnih vprašanjih zunanjosti politike. Obseljal je vprašanje naših mej, koroški plebiscit, albanski problem, ureditev razmerja do Italije, odnosaje napram Bolgarski, škodljivost bolgarskobstva, nemotnost vzpostavitev političnih odnosa s sovjetsko Rusijo in kot zaključni refren: konsolidacija notranje politike, ki je v okzi svezni z zunanjosti.

Predsednik dr. Ivan Ribar je ob 10.30 otvoril sejo narodne skupščine ob načrtovanih stičnih poslanec. Po končanih otvoritvenih formalnostih je predsednik naznani, da je skupščini predložen načrt zakona o trgovinski pogodbi z avstrijsko republiko in da je sestavljen poseben odtor, ki prouči to pogodbo. Skupščina je tako prešla na dnevni red: debata o vladni deklaraciji.

Govor min. predsednika Pašča.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašč je z ozrom na kritiko o zunanjosti politiki povodom debate o vladni deklaraciji podal kot odgovor obširen ekspose o zunanjosti politiki. Njegova izvajanja so bila v bistvu:

Okvir zunanjosti politike.

Naša zunanjost politika je določena po rezultatih končane vojne ter po konvencijah in pogodbah, sklenjenih v Parizu. Zunanjost politika naše države se popolnoma zlagata s politiko zaveznikov. Naša zunanjost politika je bila tekmočna, ko bomo uverjeni, da premagani narodi ne bodo več misili na revanž. Mirovne pogodbe niso izvršene niti z eno državo, ker te države zahtevajo za sebe olajšave, in še teden, ko bo definitivno sklenjeno, ali naj se sprejemeta zahteve premaganih ali ne, bo zunanjost politika popolnoma razbistrena.

Razmejito vprašanje. Koroški plebiscit.

Moram naglasiti, da popolnoma izvršena ni niti ena razmejitev, se manj pa se more govoriti o plačilu odškodnin.

Dalje je govoril naprej o razmejiti z Avstrijo, o kateri pravi, da se je izvršila v našo škodo, in sicer po naši krivi, ker je Avstrija germanizirala na Slovence, ki so bili tam naseljeni.

Ker se ni točno vedelo, komu bodo pripadla ta ozemlja, smo jih razdelili na dve coni. Vsem je znano, kako se je opravilo to ljudsko glasovanje.

Gledo razmejitev z Madžarsko, da so razmejitev vršili zelo počasi, ker se namenoma zavlačuje. Dosedaj je prišla razmejitev še do Baranje in Donava. Mednarodna komisija je odredila, da se del ozemelja pridele po dogovoru z Madžarsko. Naša delegacija je zahtevala pri mirovni konferenci, da vso to stvari popravi, in se pritožila pri veleposlanški konferenci. To vprašanje se je odgodilo, dokler se ne doči vsa meja med našo državo in Madžarsko. Govoril je potem o evakuaciji Baranje in Pečuhu in poudaril, da to ni bila naša napaka, temveč da se je to moglo videti že naprej iz sklepov mirovnih komisij. Naš narod se radi tega iz teh krajev ni umaknil, marvej je ob umiku naša vojska ostal tam.

O razmejitev z Romunijo je menil, da je končana. Treba je samo še, da vladu to odobri. Seja ki so bila naša, pa so prispadla Romuniji, in se, ki so romunska, pripadla pa nam, smo zamenjali v sporazumu z romunsko vlagom. Vse je bilo rešeno razen predela v Klišu, kjer je nekoliko naših sel, pa jih nismo zamenjati, ker nismo imeli ozemlja, katero bi vrnili Romuniji.

O razmejitev z Bolgarijo je reklo, da se je izvršila tako, kakor je bilo predvideno v mirovni pogodbi. Nastala je zmenjava radi tega, ker se je eno selo pripeljalo Bolgariji, pa se je tudi to rešilo s kompromisom, tako da je meja napram Bolgariji definitivna stvar.

Razmejitev z Albanijo.

O razmejitev z Albanijo je govoril obširnej, da bi mogla skupščina razmeti, kako je stvar potekala. Navedel je zgodovino albanskega vprašanja. V balkanski vojni je obstojal dogovor med Bolgarijo in Srbijo, da bomo doobili, ako zmagamo, izhod na Jadransko morje proti Skadru. Ta dogovor se ni izvršil, ker se nam je Bolgarija iznenavila, in to zato, ker sta bili Avstrija in Italija proti temu dogovoru, dočim je londonska konferenca s silo ustavila Albanijo, kakor je to zahtevala Italija. S tem pa nam je bil prepričen, da je bila tančesa Avstrija.

Projekti so gočovi in zemljščica zagotovljena. Zračna linija te proge ima značaj ca 1800 m. Promet v luki Bakar se od dne do dne veča in postaja Bakar se sploh z more oddahniti. Ena sama lesna držba, na pr. je uvozila v luko ca 30.000 m³ lesa itd. (Konec prihodnjih.)

* * *

goče. Ne zahtevamo nikakega povračila, z ruskim viadu pa ne moremo spremiti politike vse doči, dokler se ruska viada ne pomiri s svojim narodom. Dokler so to ne uredi, ne moremo nitičesar niti ovirati niti pomagati. Dalje o tem vprašanju noči govoriti, ker vidi, da so tudi nasprotna mnenja. Pojavili so se medklici in poslanec dr. Korum ugovaria, da so bili iz narodne skupščine vrženi komunisti.

Ministrski predsednik Pašč je s tem končal svoj govor o razmejitev in o odnosa z velesilami, kar se tiče onega, kar so omenjali predgovorniki in česar so se dotaknili s svojimi ugovori.

Svoj govor je končal tako-le:

Haloge naše politike.

Vlada je v svojem delovnem programu predložila one zakone, ki so potrebeni naši državlji in jih mora narodna skupščina votirati, ker so potrebni za konsolidacijo naše zunanjosti in notranje politike. Mi potrebujemo en davčni zakon, ki bo za vse enak, sodni zakon, zakon za samoupravo v okrožjih in oblastih, da vse dele naše države povežemo v tako enotno ustrojstvo države, da bo močna in da bodo s tem naši nasprotniki, ki sedaj špekulirajo na račun naše razkrojitev, oslabili in izpolnili svoje obvezne.

Zato se je naša vlada pobirkala, da jo sklenila pogodbe z omimi državami, ki imajo z nami iste interese in isto cilje, da branijo konvenčne ter trianonsko in Beaulijsko pogodbo, da se ne bodo mogle rušiti in izigravati one odredbe, ki so določene, da se pogodbene izpolnijo.

Zato se je sklenila pogodba z Češkoslovaško in Romunijo. S tem smo v zunanjosti politiki stopili korak naprej, da smo se ojačali in zavarovali. Sedaj je treba, da napravimo še drugi korak. Treba je, da sprejememo tudi te zakone, ki nam bodo dali še večjo silo, da bomo mogli braniti svoje interese sami brez tuje pomoči. (Burno nloskanje in dolgotrajno odobravanje.)

Nato je dobil besedo poslanec Jugoslovanskega kluba Sušnik. Nastal je tak trut, da se ni moglo čuti govornika. Mahajoč z rokami je končal svoj govor, katerega niso mogli čuti niti oni poslanci, ki so stali najbliže. Skupščina je bila nato ob 13.15 zaključena in prihodnja seja odrejena za pooldne ob 13. z dnevnim redom: Nadaljevanje debate o vladni deklaraciji. (Nadaljevanje na četrti strani)

Iz naše kraljevine.

— Oporoka kralja Petra. Iz Beograda poročajo, da bo poseben državni odbor odpril te dan oporoč pokojnega kralja Petra. V odboru so ministrski predsednik, načelnik kasacijskega sodišča in predsednik državnega sveta. Poleg teh je v komisiji več uradnikov v svrhu formalne izvršitve v upravnem oskrbi.

— Kraljevski dvor. Iz Beograda poročajo, da je minister za javne dela posetil star in novi kraljevski dvor. Oba dvore bosta najbrž gotova še pred prvo polovico meseca marca.

— Odlikovanje kulturnih delavcev. Prosvetni minister Svetozar Prličević je določil komisijo, ki mora izdelati imenik vseh onih, ki so s svojim kulturnim delom zaslužili red sv. Save.

— Srebro za dvor. Na predlog dvornega maršalata je ministrstvo za javne dela naročilo pri tvrdki Gerard in Kompan v Londonu dragocen srebrni servis v vrednosti 3500 angleških funkov.

— Patološki zavod v Beogradu. V kratkom priču v Beogradu s zgradbo novega patološkega zavoda. Ministrstvo za javna dela je določilo v ta način 7.768.184 dinarjev.

— Z beogradsko univerzo. Prosvetno ministrstvo je imenovalo dvanajst novih izrednih profesorjev na beogradskem vseučilišču.

— Nova Škola. Dosedanj metro-polit ilarion je imenovan za Škof v Vršcu, timoški Škof dr. Iring pa za Škofa v Bački.

— Smrt beogradskega Kreza. Te dni je umrl v Beogradu načnogospodarski človek v Beogradu, hrvati Škof dr. Živko Barlovac.

— Za popravno cesto Užice - Krajeva brda je določilo ministrstvo za javna dela kredit v znesku 16.379.675 dinarjev.

— Poplavne v Južni Srbiji. Iz Skoplja poročajo, da je Vardar zaradi silnega dežja močno narašel in da bo ponavil mest, skoči na prenaha deževati. V Velesu je Vardar poplavil spodnji del mesta. Tudi Železniški most pri Velesu je v nevarnosti. Promet med Velesom in Prilepom je ustavljen. Tudi promet s Solunom je prečlenjen.

— Beograd, 25. januarja (Izv.). Na temelju sklepov ministarskega aveta je ministrstvo za socialno politiko odredilo razdelitev koruze za pasivne kraje v Dalmaciji. V to svrhu je odločno gotovo centrala: za severno Dalmacijo Šibenik, za srednjo Split, za južno Dubrovnik in za Boko Kotorsko Kotor.

— Beograd, 25. januarja (Izv.). Ministrstvo začetna je odredilo, da dobre vse direkcie državnih železnic na razpolago 100.000 novih bukovih pravog, da se izmenijo na progi gruli.

— Spominišajte se
Držbe sv. Cirila in Metoda.

Goveril je o veliki Rusiji, ki nam je pomagala, da v evropski vojni nismo propadli, za kar smo ji dolžni veliko priznanje. Sprejemamo ruske emigrante brez razlike, kateri stranki pridajo. Kar se tiče prehrane gladuljice na Rusiju, bomo storili vse, kar bo mo-

Politične vesti.

— Nasprotja med bosanskimi radikalci in muslimani. Med bosanskimi radikalci in muslimani prihaja do očitnih nasprotstev. Sprva so se bosanski radikalci približevali demokratom z namenom, da izrinje muslimane iz vlad. Demokrat je niso vpoštevali. Sedaj so se bosanski radikalci vrnili v radicalni klub in priceli tam akcijo proti muslimanom. V glavnem bosanski radikalci nasprotujejo zahtevam muslimanskega kluba glede izenačenja davkov, prodaje železniške proge Bosanska Krupa-Bihač in glede izenačenja uradniških dokladov.

— Interesne zvezde Jugoslavije. Pod tem naslovom se zavzema »Jugoslovanski Lloyd« za tehnje politično-gospodarske zvezde naše države z Avstrijo in Madžarsko po vzgledu češko-slovaške republike. Razlogi, ki jih navaja za te zvezze, so v bistvu objektivni. List pravi med drugim, da nam je orientacija na veliko antanto prinesla že mnogo bridkih razočaranj in nam povzročila že mnogo nepopravljive skode. Treba je, da se brez vsake sentimentalnosti držimo principov zdrave logike. Naša deviza mora biti: mir in praktična vzajemnost z vsemi okoli nas. Predvsem pa z onimi, katerih supremacije se nam ni treba batiti in ki nas na podlagi ustvarjene situacije nikakor ne ogrožavajo.

— Inozemstvo in naša država. — Agramer Blatt je razpravlja o usodenih posledicah naše indolence z ozirom na našo poročevalsko službo v inozemstvu, ki je popolnoma brez potrebnih informacij, ali pa je informirano v našo škodo. Med drugim piše: »Inozemsko časopisje ni krivo, da je inozemstvo tako slab informirano o nas. Naša država potroši milijone in milijone za plače nepotrebnih, nezmožnih in nezanesljivih uradnikov. Nikjer v inozemstvu nimamo kakega dopisnega urada, niti eno jugoslovensko poslanstvo nima novinarske referente. Naša vlada še nikdar ni iskala nobene poti v inozemsko časopisje. Ministrski predsednik Pašč, ki je še do pred kratkim vodil zunanjost politiko, ni imel za te stvari nobenega razumevanja, kar je umljivo z ozirom na dejstvo, da je bila predvajna Srbija malo država in sicer ne več samo na Balkanu, ampak v Srednji Evropi, in zlasti dans, ko odnosaji med posameznimi, tudi največjimi državami niso še popolnoma urejeni, nam ne more biti vseeno, kaj se piše o nas v inozemstvu. Kajti samo to more uplatiti na javno mnenje in po njem tudi na politiko posameznih držav. List piše nato o Češkoslovaški, o kateri je inozemstvo izvrstno informirano ter zahteva reorganizacijo beogradskega presbiroja za našo inozemsko propaganda. Skrajni čas je, da se inozemstvo v Jugoslaviji točno in zanesljivo informira. Vlada je dolžna skrbeti za to, da nas ne bodo na zapadu več zamenjaval s Kamčatkom!« — Podpisuje vse, a kaj hočemo, ako merodajni krog ne glede na to ali so demokrati ali radikalci, mislimo, da so problem štendenja in redukcije uradništva rešil s tem, da so odpravili Dopisne urade!

— Radijo za močno v veliko Jugoslavijo. — Voce del Popoloc, ki izhaja na Reki piše: »Kdo misli, da ima Radijo našen ustanoviti kmečko republiko, se vnaprej varja. Nikdar nisem misil, rekel mi je nedavno tega Radije v razgovoru, ki sem ga imel z njim v Zagrebu, da bi izvozaval Hrvatski neodvisnost od sedanjo državne zvezze. Kot pravi slovenski patriot sem se vedno boril za močno in veliko Jugoslavijo. Obtožba, da sem sprejemal italijanski denar, sem preziral s posmehom. Toda v naši Jugoslaviji ne smem biti priviligrance. Srbji so nam Hrvatov bratje, kakor tudi Slovenci. Naredno je, da morajo biti tudi naše pravice in naše dolžnosti bratsko poravnane. Hoteli nas s silo posibriti, to je proti čemer se borimo z vse svojo dušo. — Ali je ta Radijeva izjava identična? Zakaj jo daje italijanskemu listu?

— Nova Bolgarska. Nedavno tega smo zabeležili vest, da je odšel in Sofiji dr. Međimurski Ivančić, glavni urednik Radikalac in edini pristaš, ki ga ima Stojan Protić v parlamentu. Pot drja Ivančića v Bolgarije je vzbudila v beogradski javnosti splošno pozornost in nekateri listi so celo trdili, da je odšel Ivančić v Sofiju v važni politični misij. Na teh vseh seveda ni bilo dosti resnice. Kakšno misijo pa naj bi imel dr. Ivančić, ki nima v parlamentu nikogar razlog proti ňemu? No, te dni se je Ivančić vrnil iz Sofije in pričuje v svojem listu članek Stojana Protića, v katerem je le - ta dokazoval, da se Bolgari tudi po katastrofi, ki jih je zadela, v bistvu niso izpremenili in da zaradi tega za sedaj ni moglo ž njim noben sporazum, na to pa piše doslovno: »Jaz sem naravnost ves srečen, da lahko povdram: Če tudi je močna, morda že vedno premočna starla Bolgarska, vendar obstaja in se pristiha dvizati, povajati in udobjevati hvala Bogu Že druga, drugačna in boljša Bolgarska — nova Bolgarska. To novo Bolgarsko, mislim, sem nesporno vič in načel v času svojega blvanja v Sofiji. In tej novi Bolgarski, ki prihaja, hocem posvečati primerno porornost v času, ko se govoriti o starji Bolgarski, ki je v marsikaterem oziru, t. j. res. Že živa, ki pa, kar je prav tako nesporno, vendar odhaja, da tudi morda polagona.«

— Shod za naravni preroj naroda v Ljubljani 22. januarja zahteva, da naj so gostilne samo za to, da ljudem dajo potrebljano hrano in okreplilo, a ne za to, da ljudstvo zapeljajo k zapravljenosti, pisanosti in razuzdanosti. Za to zahteva, da se napravi revizija vseh gostil in se dovoljno samo tiste, ki služijo resnični potrebi. Med nepotrebo se more morejo steti vse, ki točijo sami pijačo a ne dajo hrano. — Točenje žganja, za katere ni nobeno pravne potrebe, ampak ljudstvo samo posušuje, povzroča pretepe v poboji, na se — kakor je bilo prepovedano med vojnami — zvona prepove.

— Pokrajinsko namestništvo se pozarja, da mnogi mu podrejeni organi — okrajna glavarstva, orložniki in županstva — vladno naredbe glede točenja alkoholnih

Razne stvari.

**PRISRČEN SPREJEM DEPUTA
CIJE NAŠEGA POLKA** št. 21.

—d Praga, 24. jan. Danes dopolnje je doseglo semkaj odposlanstvo jugoslovenskega pehotnega polka št. 21, ki se imenuje češkoslovaški polk. Gosti so bili na kolodvoru kar najprisrčne pozdravljeni.

Pri sprejemu so bili navzoči jugoslovenski poslanik dr. Vošnjak, jugoslovenski vojaški atašé polkovnik Popović, župan glavnega mesta Praga dr. Baxa, župan Vinogradov Pichl, podpredsednik Žeškošlovaško - Jugoslovenske lige Bradačević, več generalov, šef vojaške pisarne predsednika Masačevka polkovnik dr. Reholec, dalje več častniških in vojaških deputatov.

Deželni poveljnik general Sir Evelyn je imel pozdravni nagovor. Godba je zaigrala jugoslovensko in češkoslovaško državno himno. Nato so gostje odšli v svoja stanovanja.

Popoldne so posetili ministra za narodno bramo Užičala. Zvezcer so bili povabljeni na čas k deželnemu poveljniku generalu Siru Evansu ter so se nato udeležili slovenskega plesa.

Jutri poseti deputacija med drugimi min. predsednika dr. Beneša ter župana dr. Baxa. Povabljeni bodo pri predsedniku republike k dejavnosti.

»Narodni Listy« pišejo k posetu jugosloven. odposlanstva: »Hrabri

jugoslovenski vojaki so prisrčno pozdravljeni gostje ne samo naše vojske, s katero bodo ponovno utrdili bratske odnosaje, temveč vsega naroda, ki občuduje neprimereno hrabrost in odločno vero, s katero so ti junaki sodelovali v osvobodilnem boju in pri vzpostavitvi svoje težko preizkušene domovine.«

ITALIJANSKA VLADA SE PRIBLIŽUJE VATIKANU.

—d Rim, 23. jan. Vlada je odredila, da se povodom papeževe smrti po vsej Italiji razobesijo po javnih poslopjih žalne zastave in da se zaprošče. Pečatnikar, minister Rodino, je oficijelno izročil Vatikanu sožalje vlade. Vlada jamči za popolno svobodo konklava.

GOSPODARSKA KONFERENCA V GENOVI.

Amerika se je ne udeleži radi Rusije.

—d Pariz, 23. jan. »New York Herald« javlja, da vlada Zedinjenih ameriških držav tudi danes ni pripravljena priznati sovjetsko vlado, kakor ni bila pred desetimi meseci.

Povabilo h konferenci v Genovi je dalo državnemu departementu priliko proučiti načinljivo položaj v Rusiji. Iz poročil ameriških agentov je državni departement dobil prepričanje, da obstaja sicer v Rusiji gotove reforme na papirju, da pa je položaj ne samo z gospodarskega stališča, ampak v vsakem okviru ravnotako slab kakor prej.

Boljševizem je dosegel svoj vrh in njegov vpliv bo pričel sedaj počati.

Družbeni departement meni, da ni dovolj jamstev za varnost imetja, za svobodo dela in za to, da se izpolnijo pogodbe.

IRSKI KONGRES.

—d Pariz, 23. jan. Pod predsedstvom O' Connella je bil otворjen irski kongres, ki se ga udeležuje 120 poslancev.

LAZNIJE VESTI O ŽIGOGANJU BANKOVCEV.

—Beograd, 25. jan. (Izvir.) Finančno ministrstvo je izdalo sledenčo izjavvo: Finančno ministrstvo je dobito poročilo, da se na ozemlju Bačke in Banata celo širijo glasovi, da namenava vlada definitivne žigosante vse papirnatne novčanice in da si ob prilikih tega žigosanja pridrži gotov precent v korist državne blagovne. Te vesti, katerih tendence je prozorna, širijo med narodom, posebno med kmestekim, boženjem in mnogi nakupujejo razno nepotrebno blago. Finančno ministrstvo najodločeno dementira te vesti kot navadne laži in izmišljotine ter izjavlja, da niti finančno ministrstvo niti Narodna banka nimata namena izvesti žigosanje sedanjih papirnatnih novčanic v korist državnih blagovnih, ker tega žigosanja ne bi mogla izvršiti brez odobrenja na redno skupščine.

Španska bolezni.

—d London, 24. januarja. Španska kraljica le obolela za špansko bolezni.

—Pariz, 25. januarja. (Izvirno). V Strassburgu je pretekli teden umrl za špansko boleznjijo 1116 oseb.

Napram prejšnjemu tednu se je šte-

vilo smrtnih slučajev naravnost podvojilo.

—Dunaj, 25. januarja. (Izvirno) Na Dunaju je zadnje dneve španska bolezni ponehala. Slučali so po vescini lahkega značaja.

—London, 25. januarja. (Izvir.) V predmestnih vlača Španska bolezni. Dnevno oboli več sto ljudi.

Velik požar v gledališču.

ZRTVE — ALTISTINJA HERKING.

—Dessau, 25. jan. Gledališče Friedricha Wilhelma je začelo danes ob 13. goreti. Na reševanje ni misliti. Ogrožena je mestna elektrarna.

—Dessau, 25. jan. Požar, ki je izbruhnil danes v gledališču Friedricha Wilhelma, je zahteval kot žrtve vrljubljeno altistino go. Herking. Njeni trupi so našli popolnoma zaprelo pod železimi stropnicami. Posrešajo tudi nekoga hrivec. Ogeni le umilči dragoceno shrambo gledališčnih potrebičin, kakor tudi bogato zbirko orožja.

GROZNE POSLUDNICE LAKOTE V RUSIJI.

—d Moskva, 25. jan. Število slučajev, da uživajo ljudje zaradi lakote človeški meso, je vedno večje. V Bugačevem (gubernija Samar) sta bili aretirani dve ženski, ki sta pojedli dve otroški trupni in trupni kmetice. Začlali sta tudi dve starci osebi. V Bugačevski guberniji se je deset rodbin hrnilo s kuhanim mesom izkopanih trupov. V Slavjanski (bugačevska gubernija) je kmetica razdelila svojim otro-

kom, ki so že betali pri življenu, truplo svoje trinajstletne hčerke, ki je od gladu umrla.

—d Moskva, 24. jan. (Brezženo) Dne 20. januarja je bila v Petrogradu utvrdjena blagovna borza.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici!“.

Polzvedbe.

—Zatekla so je bela lovска psica z rjavimi lisami, vredna 10 000 K. Dobri se pri kavarhariju Zalazniku.

—Pošteni mladito! Delovodja Stor Jože je našel v Stritarjevi ulici brijančni prstan, vreden 4000 K. Stanje ulica na Grad št. 2. Dlak Gruden Marijan je našel na Miklošičevi cesti zlat uhar z širimi brijanti.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživljajoče in krenkujoče delo lekarnari Felleri prijetno dišeč »Elsafliide«, mnogo močnejši in boljši kakor francosko žganje za drgne, neko rok, nos hriba in celega telesa, kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, skozi 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1 špecialno steklenico z zamatom in poštino za 48 kron pošljite Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 238. Hrvatsko,

Kupi se
majhna, dobro ohranjena zaprta karoserija. — Florjančič, Šentbonburgeva 6.

Zajčje kože

kupujejo po najvišji cenai tovarne klobukov »Ščit« d. d. v Škofji Loki.

Jščem stanovanje

2 sobi in kuhinja, na periferiji mesta ali v bližnji okolici, eventualno kupimo manjše hiše. Ponude pod »Maniča hiša 603« na upravo Slov. Nat.

**Staro
lito železo**

ter staro medenino, baker, cin, svinec in cink kupujete po najvišji ceni tvrdka Breznik & Fritsch, trgovina z železino, Ljubljana.

Leča za kuho

nova, debelozrnata, in makova semena se dobiva pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfsova ulica 12. Zahajajte na cenovni vrtilni in poljski semen.

Traži sobu

mladi gospodin, kad bolje obitelj, sa električnim rasvjetlom, i po možnosti uporabom kupaone. Ponude pod »Boljša obitelj« na upravo Slov. Naroda.

Samostojen korespondent

za slovenično z dajšo prakso se izbere za takojšnji ali poznejši nastop. Prednost imajo oni, ki so večji knjigovodstva in obvladajo srbobravnino. Ponude s previdom spričeval ter navedno referenc na Parmo večkratno Robert Diehl, Celje, Slovenija.

Kot vzgojiteljica

pri boljši družini želi vstopiti izobražena gospodična. Poufjuje tudi kakovost ter večja šolanja. Ponude na gdc. Beuermann T., Zagreb, Mihanovičeva ul. št. 20.

**Mesečna
- soba -**

elag, meblirana, z električno ledilo in posebnim vhodom, za dve osebi, se lăže. Dovoljenje stanovanja, urada se doprinoze, najomnina postranske stvar.

Ponude pod »Mlino 628« na upravo Slov. Naroda.

626

Korespondent

izvežbana, zanesljiva ter samostojna moč, srečen stojepisce in stenografi, se pod dve dnevi pogoji takoj sprejmejo pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani. Absolutni slov. trgovke žele z dajšo trakso imajo prednost. Ponude pod »Korenštejn« 350-619 na ur. Slov. Naroda.

619

618

Kontoristinja

samostojna slovenska in nemška kontoristinja, izvrena streljepiska in stenografa, se takoj sprejmejo pod ugodnimi pogoji za tovarniško podjetje v Ljubljani. Prednost imajo absolventke slov. in trg. šole. Ponude pod »Samostojna piščarska moč 200-618« na upravo Slov. Naroda.

618

se lăže s kapitalom okoli 500.000

kron in osebnim sodelovanjem v svrhu razširjanja obstoječe trgovine s steklim in porcelanom v velikem mestu Slovenije. Ponude pod »Solidno«, poštno ležete Mařibor.

585

586

Družabnik

se izbere za premog d. d. v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za ilvarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Naselska ulica 19.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Jadranska banka
sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.